

Novine prihajajo vsako nedeljo. Priloga Marjin list i Kalendar Srca Jezusovoga. Cena pri skupnem naročilu za dom 25 D., na posameznem naslov 30 D., če se cela naročina naprej plača do 31. marca. Če se pa plača po 31. marca, je pri skupnem naročilu cena 30 D., pri posameznem 35 D. M. list i Kalendar se plačata posebi. Amerikanci plačajo za vse vkup 4 dolare. Naroči se na upravnisti v Crenšovcih, Prekmurje, Uredništvo je v M. Soboti.

NOVINE

Glasilo Slovene krajin

Izdajateo: KLEKL JOŽEF, vp. pleb. nar. poslanec.

Oglase sprejema samo tiskarna in uredništvo v Soboti Kolodvorska ulica 123. Cena oglasov cm² 75 par; 1/4 strani dobi 20%, 1/2 strani 35% i cela stran 30% popusta za edno objavo. Cena malih oglasov je: do dvajsetipet reči 5 Din. više od vsake reči pol D. Med tekstem cm² 1.50 D., v* Poslanom* 2*50 D. Tako za oglašje plača uprava i da za vse oglašje od 5% do 50% popusta.

Rokopisi se ne vračajo.

Naše slabe lastnosti i drügi.

Odkrito povemo i povdarimo, da smo mi v Slovenski krajinu jako samolubni ljudje. Eden gospod nam je pri nekóji priliki, gda je spoznao to našo lastnost, tüdi povedao, da je samolubje v gotovji meri pravzaprav potrebno, nigdar pa nesme prestopiti določene meje. Mi smo odkriti i povemo tüdi to, da nas mori malo premočno samolubje. Dostakrat delamo zavolo toga krivico drügim. Največkrat smo ravno iz toga vzroka premalo zadovoljni i bi radi bili, da bi vsakši nas najprve pogledno, z nami najfinješe postopao i nas najbolje upoštevaó. Jako zamerimo najmenšo žaono reč, povedano nam, čemerimo se pa, če drügi nam zamierjo vékse razžaljenje. I ta naša slaba lastnost pride v velkoi meri do izraza pri naši poslaj z vsemi našimi brati prek Müre.

Odked ta naša slaba lastnost?

Tak se nam vidi, da se je samolubje naši lüdi v prvejši časas ne kazalo v takóji meri kak dajnes. Mi smo se že nikak navadili, da smo meli nad seboj tühinskoga gospodara, šteromi smo ne smeli vno go povedati, i smo morali biti zadovoljni, kak šteče je ravnao z nami. V srci smo si želeli samostojnost, nego, da se bo to tüdi v istini zgodilo, to si skoro ničče niti misliti ne vüpaó. Itak je pa prišlo do toga. I kak malo, nezvučeno lüdstvo, ka smo mi vse čakali od nove države! Vse vküp nam je zvenelo kak edna lepa pesem, ne smo znali ka pride pravzaprav, prepričani smo bili samo, da pride nekaj lepoga, nekaj velkoga, nekaj veseloga, komi smo niti imena ne znali.

Što nam more zameriti, če smo mi v svoji düšaj po sto i sto letnoj nesamostojnosti tak lepe senje meli? Takše veselje i nepovedljivo lepo pričakivanje so meli v tom časi tüdi jezeri i jezeri drügi. Nego mi smo se malo preveč vdali senjam. Čakali smo velkoga, plemenitoga, dobroga i pravičnoga Jugoslovana, šteri pride k nam, prišeó je pa navaden človek. Predečinski smo bili i smo ešče dñes. Zato nas je skoro malo sram gratalo. Gda smo pa potom z začüdenimi svojimi očmi gledali golo istino: lüdi kakši so prišli od začetka k nam, od učitelov do drügi najrazličnejši uradnikov, smo ne znali ka naj pravzaprav povemo na to. Spoznali smo, da je

nindri ne vse v redi i da se nam lekar krivica godi. I k tomi so se ešče pridružila različna, dobro organizirana poročila prek meje, kak strašno smo prevarani.

Zdaj pa naj združimo istinske nepravilnosti, včinjene nam, te nepravilnosti povekšane z različnimi agitacijami prek meje ešče dñes, i na konci smo si je v svojem mišljenji ešče mi sami nekoliko povekšali, te se vse zaskuzimo kak strašno smo zastopavleni. I pri tom stopi jako naprej tüdi takzvano samolubje.

To je eden vzrok.

Pri tom pa nesmemo misliti, da drügi naši bratje te lastnosti nemajo. Majo, samo mogoče v nekoliko menšoi meri i ta razlika je prilično mala. I v kelko tüdi pri nji ne prestopi samolubje pravične meje, je to samolubje tüdi pri nji potrebno i pravično. Ravno to naše slovensko samolubje, da lahko tak povemo, nam je hranilo narodno zavest i tüdi tüsto želo po samostojnosti ali autonomiji, za štero se brez izjeme vsi borimo tak mi kak oni tam prek.

Mamo pa mi ešče eden drügi vzrok svojemj samolubji, šteroga lahko v malom primerjamo z autonomističnim gibanjom cele Slovenije. Vsi znamo, da smo Slovenci živeli v ščista drügi prilikaj kak na priliko naši bratje Hrvatje ali Srbi. Zato so največšo nepravilnost včinoli ravno tisti, šteri so delali silo, da se je naša država centralistično vredila. Slovenci, kak Hrvati i Srbi, vsakši ma svojo posebno zgodovino, svoje posebne gospodarske i kulturne prilike. To nas pa ne ovira, da bi ne mogli živeti v ednoj sküpnój državi, potrebno je pa, da v toj državi vsakši svoje ohrani. To so Slovenci ravno pod vodstvom naše stranke že od vsega začetka zahtevali i to dñes zahtevajo tüdi tisti, šteri so prvlé najbolje kričali za centralizem. Z ednov rečjov, drügi vzrok našemi samolubji so naše posebne prilike.

Naša krajina i Slovenija.

Nikelko bi lahko tüdi mi primerjali svoj položaj v Sloveniji s položajom Slovenije v Jugoslaviji. Tüdi mi smo od vsej drügi Slovincov živeli sto i sto let v posebni prilikaj i to se pozna na prinasi i se ne da prek noči odpraviti. Razlika je pa v naši zahtevaj do ostale Slovenije i v zahtevaj Slovenije do sküpnje države precí velka.

Vsi Slovenci zahtevamo v sküpnój državi trojne pravice za svoji jezik, svojo kulturo i svoje gospodarske posebnosti. Naša krajina pa v sküpnój Sloveniji pravi, da šče v vsem biti ednaka drügim krajinam. Ne zahteva ne posebne jezikovne, niti kulturne ali gospodarske neodvisnosti. Mi zahtevamo i prosimo samo to, naj se dñes upoštevaó naše prilike takše kakše so. Našim lüdem, posebno starejšim je teško v kratkom časi privčiti se pismenomi jeziki v takóji meri, da bi domače narečje spoj zbrisal iz vsej mest. Zato se nam vidi jako nespametno i ponižajoče, če nas zavolo našega posebnoga jezika večkrat naravnost žalijo. I da s tem mantrajo naše stare lüdi cilo tam, gde bi čakali največ uvidenosti, to je v cerkvi, vidimo v tom največše nerazumevanje i spoj nikše dobre vole do naše krajine.

Püstimo lüdem, naj živijo neprisljeno svoje redno življenje, dukeč toga čas sam i novi rod ne spremenió. Nišče se ne bojíte pri nas za to, da bodi naš jezik trajna posebnost v slovenščini. Mamo pa rečni zaklad, s šterim se lahko slovenski jezik izredno obogati, če najdemo za to primerne lüdi. Prostomi našemi lüdstvi pa delati neprilike i je dražiti zavolo toga našega siromaaškoga narečja se nam pa vidi jako malih lüdi vredno.

Ravno isto je s splošnov našov kulturov i našimi gospodarskimi prilikami. Mi se trüdimó, da bi kem prve prišli do tüste stube kulturne i gospodarske, kak so naši bratje prek Müre. I ne bomo pravili dvakrat, da se zna v kratkoi dobi zgoditi, da bo naša krajina nikelko više od drügi krajin. Zakaj se teda ništerni lüdjé tak strašno vznemirjajo, če njim nejde naednok vse po ednoj šini.

Nervoza je znamenje ravniteljske nesposobnosti.

Mi vsi znamo, da je pri nas ne vse v redi. Da vnoji naši lüdje i vnoge naše občine slabo opravljajo svoje posle i to dostakrat na splošnom vno go slabše, kak občine prek Müre. Mi znamo odked to pride. Naši lüdjé so do zdaj občinski poslov nigdar ne meli v svoji rokaj. Vse to so odpravljali drügi plačani lüdje, šteri so našemi lüdstvi ne davali vsigdar ravno najboljšega zgleda. Mi se vüpamo i smo prepričani, da se bo to pri nas zbogšalo. Če pa lüdje, šteri bi nam morali pri takóji priliki biti učitelje, zgübijó ravno tü svoje

glave, se vznemirijo. vse vküp ta treščijo i nas razkričijo, kak najbolje nesposobne, nezvučene i nepoštene lüdi, ka naj te mi na to pravimo?

Ali je ne zadosta, če svoje slabosti spoznamo i se vsi trüdimó da to iz našega lüdstva, kelko je li mogoče iztrebimo? Na žalost so pa vnojom, šteri so prišli k nam, ravno vse naše slabosti najbolje po voli. Te najprve vidijo je na vse načine povekšajo i trosijo okoli. Da bi se potrudili, i skušali različne naše slabosti v svojem kraji odpraviti, za to so oni preveč pošteni i preveč pravični. S takšimi rečmi se neščejo zamazati.

I da povemo znova istino, moramo povedati, da vnoji, naj bo šterogaščeč stana šteri je prišao k nam zna povedati od nas samo naše slabosti. Vsega drügoga nika ne vidi.

Nigdar je ešče ne bila naša krajina tam prek Müre tak obmetana. kak ravno dñes.

Nevamo se že gde braniti.

Mi mamo nekaj posebnoga na sebi. Ne je dugo tomi, gda je prišao eden zmed bogši politikov k ednomi našemi gospodi. Te naš gospod njemi je pravo da smo mi z našimi Nemci ali Burgenlandci živeli vsigdar v največšem prijateljstvu i smo sküpnó delali. Te gospod je debelo pogledno našega gospoda i povedao samo: Tak, vi ste z Nemci vküp delali? Reči več je ne gučao nego odišao je. Siedi je povedao tam prek, da smo mi ne samo madjaroni nego tüdi nemčuri. Ne si je zmislo, da smo mi z Nemci v prvejšoi Vogroski tvorili jezikovno menšino i je bilo nika naravnoga, da smo vküp držali kak zdaj na priliko v Italiji Nemci i Slovenci.

Nego što si bo tak daleč glavó tro zavolo nas, da bi ešče to premišlavo, kakšo preteklost smo mi meli. Zadosta je, da smo madjaroni i na to ešče nemčuri i s takšimi čüdobožimi se mora spoj vse pretgati.

Odlučna oseba v Maribori nam je povedala, da smo separatisti, to je, da ščemo kem bole odločiti svojo krajino od Maribora. Najbogše bo prej, z nami kak najostrej postopati i se že navčimo ka trbej. Povemo samo, da se je z nami do zdaj ne milo i ne ostro postopalo nego edino nespametno i to ešče ednok povemo, da s tem svojo trditev povdarimo jako nespametno.

Mi mamo čudno navado

da odkrito povemo vsakšemu ka njemu ide. Večina naše krajine odobrava politiku naše stranke i tuđi delo mariborskoga oblastnoga odbora. Če se nam pa gde kaj ne vidi prav, pa to tuđi povemo. S tem mi pri nas dvoje ljudi vznemirjamo. Kak pristasi ljudske stranke vznemirimo naše ljudi, šteri majo većino v oblastnom odbori, zmešamo pa tuđi ščista naše modre demokrate, šteri zdaj nikak ne vejo ali smo kre nji ali proti njim.

Zavolo bodpore našim ponesečencom po toči je dao razlago v zadnji „Novinaj“ sam gospod predsednik oblastnoga odbora dr. Leskovar. Na to objasnenje smo čakali ali itak je ne prišlo prekesno. Gospod predsednik je sam obrazložo, kak je z vsov zadevov i mi njemi damo ščista prav. Kelko je bilo mogoče, je bilo dobro včinjeno i z najbogšov volov. Toga nesime mo pozabiti.

K tomi bi se pa radi oglašili nikelko tuđi naši siromaški demokratje. No no, če bi se što drugi oglaso, bi njemi že dali malo reči nego našim demokratom? Zdaj donok nekaj dobimo. Ka pa če bi nam demokratje povedali, ka smo te dobili, gda so nas oni ravnali? Nika drugo kak dače i slabe vučitele, sekanje šum i tak naprej. No vej k tomi ešče tuđi pridemo. Dobro da so se tuđi oni oglašili.

Všpamo se, da pomali vsi pridejo na red i želemo, da bo to v hasek nam, če drugim žē ne j.

Politični pregled.

Po nesrečnom 20. juniji, gda je nepremišleai črnogorski poslanec Puniša Račić strelao v našem parlamentu, so se politične prilike v našoj državi močno spremenile. Dnez vsi trezni ljudi priznajo, da so prignali naš parlament do krvi ravno Radičovi i Pribičežovi ljudje. Poslanci hrvatske seljačke stranke i demokrati so to delali v parlamentu, da je bilo vse delo podobno štali. Nigdar pred tem časom so poslanci ne obmetavali eden drugoga s takšimi rečmi kak so to začnoli demokratski i radičovski poslanci. I ne samo to. Či je začno što od vladini poslancov kaj gučati ali predložiti parlamentu kakšni hasnoviti predlog ali zakon da bi se sprijao, te so demokrati i radičovci tej ljudi ne pustili do reči. Kričali so, ružili s klopni, tak da so vse klopi v parlamentu spotrli, bili se, metali v obraz vladnim poslancom najbolje nesramne reči, tak da je bio parlament podoben krčmri pijani ljudi ne pa mesti, gde naj bi bili zbrani zastopniki ljudstva cele države.

I zakaj so vse to delali? Zato ar so oni zavolo svoje nesposobnosti ne mogli dobiti vlade v svoje roke i naj bi ljudem lahko povedali, da te nikšega reda nega, gda so oni ne na vladi. Vlada je pa štela delati, zato so šteli vsakše delo zavreti, da bi tak lahko svojim volilcom povedali, da je ta vlada nika ne delala.

Grdo delo.

To kričanje, i razbijanje i bitje radičovi i demokratski poslancov v parlamentu je že tak daleč prišlo, da je bilo že nemogoče vsakše pametno delo v parlamentu. Vlada si je že ne

zuala kak pomagati. Po pravilaj smejo takše poslance, šteri delajo nered i žalijo druge poslance, izključiti iz parlamenta. Predsednik parlamenta je već tej poslancov izključo, nego ne so šteli vō iti. Ednok so je skupščinski žandarje cilo odnesli vō, drugoč so pa pa nazaj prišli, samo da bi delali nered.

Što je že tak daleč, da so se drugi poslanci spitali, ali so tej poslanci v istini, pri zdravoj pameti ali ne. Puniša Račić je dao cilo pismeni predlog predsedniku parlamenta, naj Radiča preiščejo, či je pri zdravoj pameti ali ne. Či je prej pri zdravoj pameti, te se naj kaštiga za svoje delo, či je pa nej pri zdravoj pameti, te naj ide v bolnišnicu. Te predlog je zato poslao predsedniku parlamenta, ar je bio Radič že kak dijak ednok izključeni iz šole z vzrokom, da je ne pri zdravoj pameti.

Toga Punišova predloga je predsednik ne sprijao, Radičove i demokratske poslance je pa vseedno to strašno razdražilo. Drugi den je prišlo za toga volo veliko kreganje med Radičom i demokratskimi i Radičovimi poslanci. Pernar je povedao med tem Račići, da je znoro bege (to so tōrski velikaši). Račić skoči, i zakriči Pernari, naj vzeme reč nazaj, če ne, si sam poišče zadoščenje. Pernar je na to ne štelo odgovoriti, Račić pa zgrabi pištolo i strela ne samo na Pernara nego na vse, tiste, na štere je bio čemeran.

Vsi so to obsodili.

Nišče v našoj državi je ne odobravao toga, da bi v parlamentu s kruglami eden od drugoga pravico terjali. Dr. Korošec, šteri je bio v tom časi nctranji minister, je naednok iz-

ročo Račića žandarom, čiravno po zakoni mora prvle parlament dati dovoljenje, da pride šteri poslanec pred sed. Vsi so globoko obžalivali to delo i nišče je ne štelo meti iz toga kakšega posebnoga haska. Edino demokratje s svojim voditelom Pribičežom so mislili, da si morajo zdaj iz te krvi zlate kovati.

Včasi so začnoli valiti krivdo za to Račićovo delo na vse Srbe pa tuđi na Slovence. Dr. Korošec je prej tuđi kriv tomi strelanji ar je on bio v tom časi minister i velka većina Slovencev je volila dr. Korošca, zato so Slovenci tuđi krivi, da je strelao Račić. Po tom je štelo Pribičež na ednok volitve meti. Mislo si je, naj zdaj začne ljudem pripovedavati kak strašni ljudje so v parlamentu, šteri strelajo na nedužne Hrvate, da te vse kruglice on dobi. Drugi ljudje so si premišlivali, ka bi bilo zdaj najbolje pametno včiniti, da se nesrečnim družinam streljeni poslancov da zadoščenje i pomiri ljudstvo. Pribičež je pa kričao samo: volitve, volitve. To se je njemi najbogše vidlo, ar je všpao v takšoj motnoj vodi največ kruglic zgrabiti. (Dale sledi)

NEDELA.

(Po riselaj 21. Evang. sv. Mataja 18, 23—25.) V tisti časaj, povedao je Jezus vučenikom svojim priliko eto: „Kralstvo nebesko podobno je krali, šteri je nameno račun napraviti s svojimi slžbeniki. I gda je začno računati, pripelali so njemi ednoga, šteri njemi je bio dužen deset jezero talentov. Ar je pa ne meo s kem plačati, velo je gospod odati njega i ženo njegovu i deco njegovu i vse ka je meo, da se

Po JOS. JURČIČI:

Sosedov sin.

VI.

V zgornjem deli trga so meli kramari razpostavlene svoje šatore. Vablivo so viseli razni svileni robci i lepo pisano blago. Tržci z namazanimi jeziki so hvalili i ponijali vse ka so meli na senji i zvali ljudi, da na sveti već tak lepoga i tak fal blaga nišče ne dobi kam dnes pri nji.

Srečo ščemo vsi po sveti, nego sreča je čudna ptica. Poglejmo dva maliva dečka, kak gledata pištolice pred ednim šatorom. Nedopovedljivo srečniva bi bila, če bi mogla vsakši po edno dobiti. Gda pa zrasteta i bota že mela penezze, niti ne pogledata već kaj takšega. Njuvo srce bo ščista nekaj drugoga želelo, ka bo mogoče jako teško dosegnoti i tak sreče nigdar nede.

V trumaj stojijo znanci, mladi i stari, ogledavlejo blago ali pa se pogovarjajo med seov, ar so do zdaj ne meli vnogo prilike, da bi se videli.

„Glejte Smrekarovo Franco“, pokazuje eden od dečkov svojemi tovariši.

„Ta lahko košata hodi. Bogata je i lepa. Što je pa tista maha, ka hodi tam za njov?“

„To je Plužnikov dijak. Toga so samo babe premotile, da se ne vči naprej. Zdaj pa ešče ne vejo ka bo ž njega“, odgovori dečko.

Istina, za Francov je hodo mali, slab človek v čarnoj obleki z očali na nosi i tenkov svetlov palicov. Deklini se je poznalo, da je s tov družbov ne zadovolna. Zato je z vekšega gučao samo gospodek, ona je pa malo gda

kaj odgovorila. Ne se je njov vidlo lepo, da hodi ž njov i njov tak ostro v oči gleda, i da jo drugi gledajo ž njim vküp.

„Si čemerna na mene?“ pravi dijak.

„Na nikoga sam ne čemerna, najraj pa mam tistoga, šteri me pri méri pušti“, odgovori Franca.

„Ti si prav stvorjena da včiniš nesrečnoga tistoga človeka, šteri te má rad.“

„Tomi je lahko pomagati. Ne trebe, da me što rad má pa se njemi nika božnoga ne zgodi.“

„Ali tvoje lepe oči . . .“

„Pustite moje oči pri méri. Z Bogom! Jez mam drugo opravilo.“

To pravi i se obrne k ednomi tržci, dijak pa z povesenim nosom ide naprej.

Komaj je začnola Franca pri tržci nekaj zbirati, že pristopi k njov drugi ravnotak neprijeten človek, eden z med njemi voglednikov. Bio je to Pogreznikov Peter, dečko, šteri je malogda znao vüsta odpreti. Oča njegov je bio bogat svinski küpec i z Antonom, Francinim očom sta si bila velka prijatelja. Zato je morala biti tuđi Franca s Petrom prijazna.

Zdaj pa pride mimo Števan. Gda je vido Petra poleg Franca, je mislo včasi naprej iti, nego Franca ga je včasi zezvala. „Pomagaj mi zbrati. Štero od toga dvojega se ti vidi lepše?“ pita deklini Števana. Števan pun radosti, gleda nikelko časa, nato pa pravi: „Ne vem, jez bi vzeo mogoče to s temi zelenimi rožicami.“

„Viš, jez sam pa mislila že eto küpiti.“

„Tuđi meni se lepše vidi to. To z zelenimi rožicami je malo preveč kričeče“, se naednok oglašio poleg tuđi Peter.

„E, naj bo, küpim te zeleno“ pravi deklini i küpi tisto blago, štero je bilo Števani po volji.

„Zdaj bi pa rada oči poiskala. Si ji nindri ne vido?“

„Na živinskom senji so“ pravi Števan.

„Bojim se sama med živinov hodi, bi šo ti z menov, da ji najdeva?“

Kak pa, da je Števan srca rad šo i šo bi tuđi Peter, samo, da je njega ne prosila.

Števan ide pred njov i dela z lakti pot med živinov. Prideta skoz tisočo i deklini zagledne oči, šteri je ravdo stopo iz krčme. Tuđi Smrekar je zagledno svojo hčer i je šo včasi proti njov.

„Takše rivanje i tisoča, da bi ne mogla priti do vas, če mi Števan ne bi poti delao“, pravi deklini oči.

„No, njemi pa figice küpiš“, odgovori Anton, se obrne proti Števani i ga pita: „Ka pa, tvojega staroga si ešče nindri nej vido?“

„Oči našega? Ne sam ji ešče vido!“ odgovori Števan.

„Viš ga, tam je. Pijan je že pa krvavi po glavi. V krčmi so pripovedovali, da je pri küpivanji tržca znoro za dva rajška i so ga namlitali za to.“

Istina, stari Brašnar je tavao med ljudmi, krvavi po lici z raztrganim ob-

lečom po ednom kraji. Vsi ljudje so se njemi smejali.

Gda je Števan to vido, i pred Francov čuo, da je bio oča bit zavolo toga, da je druge znoro, je ves trdi gratao i je ne znao kam gledati. Nikelko časa je stao kak pribiti, nato se je pa med vnožinov zgübo, da ga nišče ne več vido. Tak se njemi je vidlo, kak da bi za njim kazali: Glejte, to je Brašnarov! Nikomi je ne všpao v oči gledati, bežao je s senja, kak da bi sam kaj pregrešo.

Gda je bio že na samom, je stopo s ceste na pasiko, se seo na eden mejnik, nagnu glavo v dlani i gledaloč v mišljenji svojega krvavoga, zasmrčanoga oča, zjokao se je krepki dečko kak dečarec osmi let.

Zakaj je šo na senje, da je to vido? Zakaj je njegov oča ne takši kak so drugi? Zakaj je ne pošteni? Ta slednja misao njemi je prišla zdaj obprvim v glavo i obprvim je čüto v sebi nikši proti naraven čüti, šteri je malo v zvezi s štrtov božov zapovidjov. Nego to se je zdignolo v njegovoj duši samo za hip. Včasi je obrno misao i zdejhno: „Ka bi včino, ka bi dao, da bi najšeo reč, da bi oči povedao naj bo inačiši. Rad mam oči, nezmerno rad, samo, da bi se svoji slabosti odslobodili.“ Drugi očevje svoje sine karajo i na dobro pot spravljajo, tu je pa sedo i premišljavao pošteni sin menje poštenoga oče.

Stano je, naglo pogledno okoli sebe, i gda se je osvedočo, da ga je nišče ne vido jokati, si je zbrisao skuze i se napoto proti domi.

(Dalje sledi.)

dug plača. "Službenik je pa" spadno na kolena i ga proso rekoč: „Potrpi z menov i vse ti povrnem.“ I gospod se je smiljavao nad tem službenikom, ga je odrešo i njemi odpüsto dug.

Gda je pa šo od njega, je srečao te službenik ednoga od svoji tovarišov, šteri njemi je bio dužen sto penez; i zgrabo ga je i davio rekoč: „Plaćaj, ka si dužen.“ I tovariš njegov je spadno pred njega i ga proso rekoč: „Potrpi z menov i vse ti povrnem.“ On je pa ne šteo, nego je šo i ga vrgao v ječo, dukeč ne bi duga poplačao. Gda so pa tovariši videli, ka se je zgodilo, so bili jako užaljeni i so šli i povedali svojem gospodi, ka se je zgodilo. Teda ga pozove gospod njegov i njemi povej: „Hüdobni službenik, ves dug sam ti odpüsto ar si me proso, ali si ne bio tüdi ti dužen smiljavati se nad tovarišom svojim kak sam se jaz smiljavao nad tehom? I razsrdo se je njegov gospod i zročo ga je rablom, dukeč ne bi poplačao vsega duga. Tak včini tüdi moj nebeski Oča vam, če ne odpüstite vsak svojem brati iz srca.

Navuk: Smilenja je vredno samo smileno srce.

Pazimo pri dači po novom zakoni!

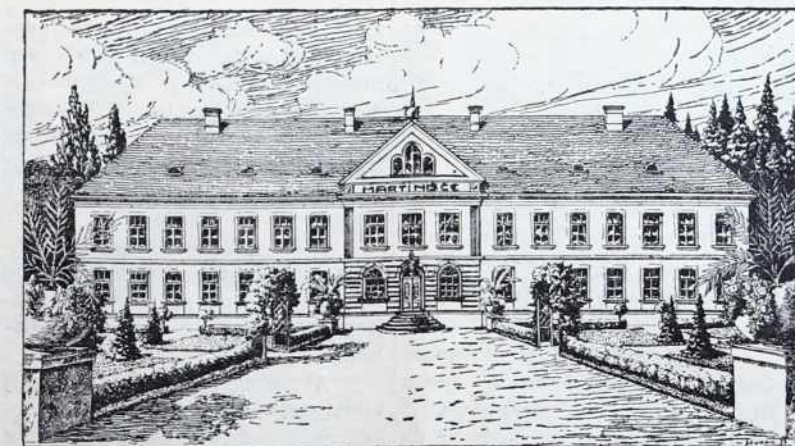
S prvim januarom leta 1929 se bo začnola pobirati dača po novom zakoni. Vrši se pa zdaj tüdi cenitev čistoga katasterskoga donosa ar stara cenitev izhaja od leta 1873. Pri tej cenitvi pa moramo jako paziti, ar se nam zna zgoditi, da nam komisija previsiko oceni naše dohodke, stroške pa prenisiko, i tak bi znali mi po novom zakoni več dače plačati kak drüga krajine. Ravno pri nas se je zgodilo, da so nam komisije, v šteri so bil tüdi naši ljudje, previsike dohodke vcenile.

Po novom davčnom zakoni bo podlaga za pobiranje dače ocenjena višina čistoga katasterskoga donosa. Toga so poprek precenili v krajini prek Müre na 12, pri nas so pa komisije z našimi ljudmi ocenile na 17. Ta številka je takzvani količnik. Ne vemo, ali so se naši ljudje šteli poštimati, da so sami svoje dohodke tak visiko cenili, stroške pa nisiko ali so pa "ne"znali ka s toga pride.

Zdaj je pa ešče čas, da se naše občine pritožijo proti tej cenitvi. Vsi župani v našoj krajini so dobili od Županske zveze v Maribori navodila kak naj napravijo pritožbo proti previsikomi količnik 17 za našo krajino. Mislimo, da nede občine, štera se ne bi pritožila ar bo takša občina z vno go let višije dače plačüvala kak drüge.

Znamo pa, da so vno gi naši župani strašno naopačni v tom, ništerni niti ne vejo ka so dobili iz Maribora i ka trbej s tem napraviti. Mamo tüdi par županov, šteri niti nemoja naši novin naročeni. Zato prosimo vse naše prijatele, šteri čtejo Novine, da vsakši v svojoj občini opita župana i občinske odbornike, či znajo, ka so dobili iz Maribora i ka trbej s tistim napraviti i če so že kaj včino li. Ne da bi naša krajina za toga volo več dače plačüvala, ar so se naši župani v pravom časi ne znali obrniti kak bi trbejo.

Županska zveza je poslala vsem našim županom tüdi napisano celo pritožbo kakšo trbe poslati v Belgrad. Če bi mogoče šteri župan to pismo zgübo, mi tü ešče ednok objavimo, da

se najde mogoče šteri drügi človek v občini, da župana na to opomene. Ta pritožba se na priliko etak napiše:

Občina Noršinci, srez M. Sobota.
Štev. 117.

Predmet: Določitev novega katasterskega čistega dohodka, priziv.

Noršinci, 15. okt. 1928.

Komisiji za ugotovitev dohodka od zemljišč

Beogradu.

V smislu § 20 zakona o neposrednih davkih in čl. 29 uredbe o področju in načinu poslovanja komisije za ugotovitev dohodka od zemljišč, vloga podpisano županstvo v imenu svojih občanov-posesstnikov občine Noršinci, srez M. Sobota v odprtem roku

priziv

proti določitvi novega katasterskega čistega dohodka.

Razlog:

Količnik 17 je za naš kraj previsiki i to iz sledeči vzrokov: (Tü vsakša občina napiše na podlagi tiste ugotovitve, štero je dobila, da je na priliko zemla dosta slabša kak je tam ocenjeno, da je pridelek na 1 ha v toj občini vno go menši, da so stroški za obdelavanje vekši i tak naprej.)

Iz navedenih razlogov prosimo, da blegovoli p. n. naslov količnik za naš okraj znižati.

Občinski pečat podpis županov.

Tü pa moramo jako hitro delati, ar se priziv lahko pošle samo v 15 dnev po tom kak finančna uprava razgrne svojo provizorno odločbo o višini količnikov

Teda pri tom vsi jako pazimo ne da bi potom sledi, gda sami zavozimo, drüge krivili.

Slovenska Krajina.

— **Novi tajnik naše stranke.** Kak smo javili, dozdašnji tajnik se je zavolo preobilnoga dela odpovedao tajniške službe. Vodstvo stranke je odpoved sprejelo i je na njegovo mesto imenüvalo za tajnika SLS za Slovensko Krajino g. Bajlec Franca, urednika Novin. Ki pozna urednika Novin, mora priznati, da smo v osebi g. Bajleca dobili tajnika, kakšega naše teške razmere zahtevajo. Tajnik ma uradne dneve vsaki den zvün nedel i zapovedanih svetkov i to predpoldnom od 8 do 12 vöre. Za

njegovo delo se ne plača nikaj, ves poseo s strankami opravlja brezplačno. Po nedelaj i svetkaj pa obišče naše volilce, da zve od njihovih žel i potreb. To naznanja Vodstvo SLS za Slov. Krajino.

— **Belčinci** 14. oktobra se je preselo od nas po dugoj bolezn i k vekivečnomi počinki Smodiš Matjaš v starosti 72 leti. Pokojni je bio pri vsej jako spoštovani ka je tüdi lepo pokazao njegov lepi i velki sprevođ. Bio je kotriga tretjega reda i veren pristaš naše slovenske ljudske stranke. Po njem žalüjejo žena i vsi domači. Naj v méri počiva.

Pobiranje dače. Po naročili ministrstva financ je generalna direkcija davkov poslala vsem županstvom pisma, če bi bile občine pripravne prevzeti pobiranje dače. To za naš kraj pravzaprav ne bi prišlo v poštev ar pri nas davke že itak pobira davčna oblast. Zato naj kratkomalo vsa županstva odgovorijo, da naše občine toga nemrejo prevzeti ar bi si s tem naložile samo brigo i stroške, haskov pa nikši.

— **Spravišče za »Dom sv. Frančiška«** vršilo se je 7. okt. v Črensovcih popoldnevi ob 3^{1/2}. Govorili so predsednik Klekl Jožef v cerkvi od ljübezni do sirot, na spravišči pa dali v svojem poročili zgodvino celoga dela, Meško Jožef, tajnik od dela ljübezni Matercerkve, Cigan Jožef blagajnik je dao blagajniško poročilo, Plej Jožef je deklamirao pesem, »Ka je ljübo sv. Frančišek«, Tkalec Kata je pa na ženske spregovorila par spodbüdnih toplih reči. Navzočih je bilo dobrih jezero ljudü. Med govori je pevski zbor spevao, godba pa igrala. Obširno se vse popiše v M. Listi.

— **Naša delegacija v Belgradi.** Na proslavo 10 letnice prebitja solunske fronte je odpätüvalo tüdi iz naše krajine posebno odposlanstvo med šterimi je bio tüdi naš uradnik, kak so to že Novine pisale. Naši ljudje so bili vsešerom nadvse läbezno sprejeti jako so njim šli na roko tüdi poslanci naši strank kak tüdi oba domačiva poslanca. Bili so sprejeti pri ministrskom predsedniki dr. Korošci, prosvetnom ministri dr. Groll i pri ministri za socialno politiko g. Bariči. Zavzeli so se predvsem za našo gimnazijo, gde njim je g. prosvetni ministar prav posebno obečao, da bo naša gimnazija v najkračšem časi popuna državna gimnazija. Pri ministrstvu za socialno politiko so se zavzeli za naše delavce. Iz Belgrada so se vraili vsi zdravi i z najlepšimi vtisi. Bole našerci bomo od toga sledi posebi.

— **Karte za Belgrad i naši demokratje.** Naši demokratje bi tüdi

Najvekša zidina v Soboti bo Martinišče. V tom bo na Martinovo dne 11. nov. ob 2 popoldne velika tombola. Lani je bila loterija zdaj pa tombola. Pri toj je telko lepše, da so srečke samo po 3 din. ne po 5 kak lani, potom pa tüdi to, da vsakši svoj dobitok včasi lejko odnese lani pa je trbejo čakati eden tleden. Glavni bobitki so biciklin, čoka ali gvant, vreče mele, slamozelnica, klaffer drv, lagav vina. Zvün teh je ešče okrog 300 drüghih lepih dobitkov. Naj nišče te prilike ne zamüdi. Kúpüjte si srečke, na Martinovo nedelo pa vsi v Soboto po srečo.

radi šli v Belgrad, pa so pozabili karte prositi. Mi smo v Novinaj naznanili što lahko prosi karte, i što je proso karte tisti je šo. Ka moremo mi za to, če so naši demokratje ne bili sami telko pametni, da bi si sprosil karte za Belgrad, zdaj se pa te čemerijo po svoji novinaj. Urednik naš je svojo dužnost zvršo s tem, da je to v Novinaj naznalo, da bi pa pisao ešče po karte za naše demokratje, se njemi pa že malo prenoro vidi.

Radi bolezn i oddam:

1 fino dvoc. lov. puško Hamerles kal. 16, nem. fabr. (nab. c. 1926. — 3000 Din) za 1800 Din., 1 gosli ^{1/4} (nab. c. 700 D.) 500 Din., 1 vel. pleh. kopalno bano, nič rablj. (nova 500 D.) za 300 D., 1 kožo opomus za kr. suk. m. obr. 250 D., 1 zim. kr. suknljo še dobro 180 D., fine hercer kanarčke-rolerje, 2 samca 1 prepč., 2 samci, dve mali in 1 vel. kalicka za 1000 D. in več vrst kalick poceni. Naslov v upravi „NOVIN“ v M. Soboti.

Služkinja,

ne pod 24 let stara, katera nekaj kuhati zna, se išče. KOVAČIČ, steklarna, Maribor.

GOSPODARSTVO.

Pridelanje.

Zrnje. Cene zrnji se ešče izdak nemrejo vzdignoti do tiste višine kak bi trči radi meli. Pazijo močno na vsakše najmenšü dviganje cen pri ameriškom blagi itak pa cen pri domačem blagi nemrejo dosta genoti. Pravijo pa, da so zdajšnje cene našemi silji ne nisike nego ešče bole skoro previsike. V našoj državi smo letos telko zrnja pridelali, da bomo morali vno go zvažati v drüge države i proti cenam drügi držav so naše cene ešče izdak močno visike. Kúpüvanje i odaja pri silji pa ešče izdak počivle. Ništerni držijo pšenico zatoga volo, ar je v našoj državi na splošno zavolo süšave kukorica jako božao obročilo, tek da je cena kukurici ešče dnes višija kak cena pšenici. Mislijo, da bo visika cena kukurice vplivala tüdi na ceno pšenice.

Grah. Vse vrste niskoga graha so letos zavolo süšave slabo obrodile, zato so cene tüdi prilicno visike. Pravijo, da smo letos v našoj državi komaj deseti del graha pridelali kak drüga leta. Zato se pa tüdi nišče ne pašči z grahom preveč za odajo. Vno gi šparajo ar mislijo, da bo meo ešče vno go višije ceno kak jo ma zdaj. Naj več graha je pridelala med evropskimi državami Polka. Ta ga že tüdi izvaž v drüge države nego te grah je tüdi ne ravno fal. V našo državo, to je v Ljubljano postavljeni pride z vsemi stroški na 8-80 Din za kilo.

Gobe. Zadnje gobe, štete so se pokazale po dežji, so bile jako lepe pa nika črvice. Nove gobe so se v veksoj vnožini pokazale za odajo cene so pa nika ne spadole. Ne samo to, nove gobe ešče raj kupujejo i vekšo ceno za nje davlejo kak za prvejše. Če bo ešče dolgo lepo vreme, je mogoče, da dobimo ešče precj toga blaga i do cene tūdi mogoče šle nikelko dolj.

Detelčno seme. Čiravno smo letos tak v našoj državi, kak v sosidnej Vogrskoj, Austriji i Italiji strašno malo detelčnoga semena pridelali, so itak cene precj niske. To pa zato, ar so od lanskoga leta ostale ešče ogromne vnožine toga semena i vsakši zna, da detelčno seme nede nindri potenci. Poleg toga je pa tūdi Nemčija, šteta je ova leta največ našega semena spokūpila, letos jako dosta pridelala. Cene so od 14 do 19 Din kila.

Krumpļi. Pri nas začnejo v zadnjem časi več krumplov tržiti kak ova leta, škoda samo, da ešče nemamo bogši vrst. Cene so niske, kak je to že navada, da naše lūdstvo vsigdar za nikelko procentov falej mora odavati svoje pridelanje kak drūgi prek Mūre, ar smo mi ešče izdak navezani na različne kšefitare. Zadrug ne poznamo i se ji branimo, zato pa majo med nami različni prekūpčevalci lepo žetvo. Naši krumpļi so na splošno jako dobre vrste, čiravno bi lahko ešče vnojo bogše pridelali v našoj zemli. Cene v Ljubljani so zdaj okoli 105 Din za 100 kil pri nas pa, kak što more vtrgnoti. Od enotni cen bi teško govorili.

Bratva i mošt. Po večini je pri nas bratva že vsešerom zvršena. V ništarni krajaj smo hvala Bogi resan dosta dobili te bože kaplice, samo nikelko kisla je. Vzrok tomi je to, da naše lūdstvo nešče počakati z bratvov. Ravno v časi zorenja si grozdje s pomočjov listja nabira potreben cukar za sladkošo vina. Zapomniti si pa moramo, da si grozdje nabira cukar s pomočjov listja. Ništarni majo to slebo navado, da okoli grozdja listje odrgrajo, da tak več sunca pride do grozdja i se prej bole dozori. To je jako slabo i nespametno delo. Takše grozdje nigner sladko ne grata. Letos nam je vreme delalo neprilike. Ništarni, šterim je začalo močno gajliti so bili prisiljeni grozdje naednok pobrati. Drūgi so pa nikše sile ne meli i so se li popaščili za njimi. No nikelko ji je bilo tūdi takši, šteta so lepo z bratvov počakali lepo vreme i se zdaj veselijo sladkomi grozdji i sladkomi mošti.

Penezi.

Na ljubljanskoj denarnoj borzi se plača za: 1 Amerikanski dolar 56-98 Din, 1 Nemška marka 13-57 Din, 1 Avstrijski šiling 8-03 Din, 1 Vogrski pengö 9-92 Din, 1 Češka krona 1-69 Din, 1 Taljanska lira 2-97 Din, 1 Francuski frank 2-22 Din.

Cene.

Zrnje Na ljubljanskoj blagovnoj borzi, vse samo ponūdbe, plačano v ednom meseci: Pšenica nova 285 do 290 Din, za oktober 300 do 308 Din. Mela nova 0 za 430 do 435 Din. Kukorica baška 345 do 348 Din amerikanska zacartnjena 300 do 303 Din. Oves, novi 265 do 270 Din, Ječmen baški, novi očiščeni 315 do 320 Din.

Žito 295 do 298, Hajdina, očiščena 300 do 305.

Novi Sad, na blagovnoj borzi: Pšenica 242 do 265 Din. Oves 223 do 233 Din. Kukorica bač. 295 do 310 Din. Ječmen, bački, banatski i sremski 250 do 290 Din. Mela 00 350 do 370. Vse cene so vagonске i tam na mestu. Prevažanje se posebi zaračuna.

Živanja. Jūnci (biki) 9-7 Din. Krave debele 6-5 Din. Krave za klobase 4-3 Din. Teoci 12-10 Din.

Svinje. Prasci 6 do 8 tjeđnov stari 300-300 Din. 3 do 4 meseca 350-440 Din, 5 do 7 mesecev 460-500 Din. Krmileniki živa vaga 9 do 12 50 Din, mrtva 14 50 do 17 Din.

Kokoši, piščanci. Kokoši v Ljubljani 20 do 35 Din, v Maribori 30 do 45 Din. Piščanci v Ljubljani 10 do 30 Din, v Maribori 15 do 30 Dinarov.

Krumpļi v Ljubljani 1-05 Din za kg., v Maribori 1-10 Din.

Lūk v Ljubljani 3 Din 1 kilo, v Maribori pa 2-50 Din.

Mleko. Na velko 1-25 do 2 Din, na placi 2 50 do 3 Din.

Belice na velko 1 do 1-25 Din, na placi 1-25 do 1-50 Din.

Med 15-18 do 25 Din kila.

Grozdje. Cena pri nas 8-12 Din, v Ljubljani 8-14 Din. Banatsko grozje: portugiško 3-4 Din, navadno belo 4-5 Din, sortno grozje 5-8 Din za 1 kg.

Sadje. Grūške 3-6 Din, Jaboka 3-5 Din.

Zelje 75 par do 1 dinar kilogram.

To so cene, kak se trži na drobno na placi. Cene na velko za jaboka i grūške 3 do 4 Din za kilo.

Les. Jeličova stebila 1 kub. meter na železničnoj postaji košta 225 Din, trami 270 Din. Hrastova drva 15-50 za 100 kil, Trda drva 140 do 160 Din kub. meter, mehka drva 60 do 120 Din. Za kub. meter.

Razglas

glede zboljšanja vinskega pridelka leta 1928.

Vsled hladne spomladi, vsled hladne in deževne jeseni, deloma pa tudi sled toče je letos vinska trta v razvoju zaostala. Lepi jesenski dnevi sicer pospešujejo zorenje grozdja, toda z ozirom na bližajoče se trgategve je le malo upanja na kvalitelno dobro trgategve.

Da se omogoči vinogradnikom zboljšanje za potrošnja in trgovino najsposobnejšega letošnjega vinskega pridelka in s tem v zvezi dosega boljših cen za vinski mošt in vino, dovoljujem vinogradnikom mariborske oblasti na temelju §. 5. zakona o prometu z vinom, vinskim moštom in brozgo z dne 12. IV. 1907. drž. zakon št. 210, občem zboljšanju vinskega mošta z zmerno uporabo sladkorja. Sladiti se sme v smislu člena II. min. odredbe z dne 18. III. 1914, št. 12.264 le vinski mošt od začetka trgategve do 15. novembra 1928. v kraju pridelovanja oziroma v njega ne posredni bližini. Za zboljšanje vinskega mošte se sme uporabiti samo čisti konzumni sladkor v kristalih ali kockah raztopljen v moštu samem, ne pa v vodi. Uporaba vsakega drugega sladkorja je v smislu zakona zabranjena. Sladkorja se sme dodati

moštu le toliko, da se doseže koncentracija mošta srednjih vinskih let. Sladijo naj se torj le mošti nevadnega namiznega vina izpod 14% sladkorja in mošti boljših kvalitetnih vin izpod 17% sladkorja. Najvoč se sme dodati do 4 kg. sladkorja na 100 l. mošta.

Vsled splošne dovolitve zboljšanja mošta vinogradnikom, odpadejo tozadevne prošnje za dovoljenje slajenja in naznanila o izvršenem slajenju.

Ako nameravajo zboljšati mošt vinski trgovci, morajo imeti za to dovoljenje v smislu vinskega zakona od pristojne oblasti in jim je postopati v smislu odredbe z dne 18. III. 1914. štj 12.264.

Vina sadorodnih trt (šmarnice itd.) ni smatrati kot vina v smislu vinskega zakona je rezanje mošta šmarnice itd. z vinskim moštom in zboljšanje takih mešanic v zmislu tega rezglasto strogo zabranjeno. Prati kršiteljem te zabrane se bo postopalo po zakonu.

Veliki župan:
Dr. SCHAUBAH.

Vabilo.

Pripravljalni odbor za orlovski odsek v Črensovci prav vljudno vabi vse somišlenike orlovске mladine, na ustanovni **OBČNI ZBOR**, šteta se bo vršo 21. okt. 1928. zvečer ob 7. uri pri posestniki g. Martini Čurič v Črensovci z sledečim dnevnim redom:

1. Razložitev dolžnosti članov.
2. Poročilo dozdajšnjega pripravljavnoga odbora.
3. Volitve.
4. Slučajnosti.

Prav vljudno vabljeni. Bog živi!
ODBOR.

Mali oglasi.

Vajenca

za mizarstvo iz solidne familije se vzeme gor v M. Soboti. Več se pozvej v **PREKMURSKOJ TISKARNI** v Murski Soboti.

Sode (lagve)

vseh velikosti ima vedno v zalogi po najnižjih cenah **FRAN REPIČ** sodarsko podjetje Ljubljana Trnovo. Pomočnike sprejme v trajno delo.

Oda se v bližini Ormoža

umetni mlin in moderne priprave za delanje olja s bišnim i gospodarskim poslopjom in nikelko zemle pod ugodnimi plačilnimi pogoji. Poizve se pri **OBRTNOJ BANKI** v Lotmerki.

Vsa popravila pri vōraj zgotovi dobro i fal z garancijov **VACLAV PLAČEK** v Murski Soboti, gostilna g. Baca.

Izjava.

Nekak se je tū pa tam razširila govorica, da sam henjao z vrvarstvom (vožarstvom) i da neopravljam več toga posla, Naznanjam, da je to ne istina i da delam dobro i pošteno naprej kak do zdaj i da sam prisiljeni s sodnijov nastopiti proti tistomi, šteta bi ešče naprej razširjavao neistino od moje obrti.

Temlin Mihael
vrvar Beltinci.

Če što trdi,

da je kōrjenje edna briga i da je materijal za kōrjenje dragi, te je gotovo ešče ne probao s **ZEPHIR** pečjov.

ZEPHIR peč je edina stalno goreča peč gde segrevlje 10 kil drv 24 vōr edno sobo. Vekše forme segrevlje tūdi 3 do 4 sobe. Brezplačen opis na zahtevo

Zephir tvornica peči
Subotica.

POSLOPJE

v katerem je bila dosedaj elektrarna v najboljšem stanju s vpeljanim električnim vodom pripravno za vsako podjetje, ležečo ob glavni cesti v bližini glavnega kolodvora proda mestna občina **LJUTOMER**. — Natančnejši podatki in cena se izvesta v občinski pisarnici v Ljutomeru.

Vsakovrstne sirove

in svinjske kože

kupuje

po najvišji dnevni ceni

Franc Trautmann

Murska Sobota

Cerkvena ulica 191.

Amerikanci pozor!

Ste že prišli iz Amerike? Ali samo ščete priti? **Vaša prva skrb bodi, da si spravite kem lepši dom.** To pa dosegete, či si date zozidati lepo, zdravo in kaj je najvažnejše fal hižo. Dnesden že vsi Amerikanci tak delajo. Obrnite se pismeno ali ustmeno na

g. FRANJO LEVAŠIČA,

zidarskoga podjetnika v **DOLNJOJ LENDAVI** št. 57. Jugoslavija. On i samo on, Vam napravi hižo, šteta Vam bode po voli!